

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 martie 2018

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Gordilă Nicolae

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Dubăsari Valeriu, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Bîcu Aurel Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 05.12.2016-04.08.2017
2. *instanța de apel*: 23.08.2017-29.11.2017
3. *instanța de recurs*: 06.02.2018 - 27.03.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 04 august 2017, Bîcu Aurel Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani;

- art. 266 Cod penal, la 1 an închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilit definitiv pedeapsă cu închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Conform art. 90 Cod penal lui Bîcu Aurel i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 5 ani, dacă în această perioadă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să se prezinte regulat la organul de executare a sentinței la data, și ora stabilită de acesta.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Bîcu Aurel la data de 13 octombrie 2016, în jurul orei 17.30, fiind posesor al permisului de conducere a mijlocului de transport valabil pentru categoria „B” cu nr. 088301794, conducând automobilul de model

„Vaz 21099” cu numărul de înmatriculare XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având în sânge conform raportului de expertiză medico-legală nr. 368 din 21.10.2016 concentrația de alcool în cantitate de 2,89 g/l, încalcând prevederile pct. 14) lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, unde este stipulat că, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate; pct. 11) lit. b), potrivit căruia conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării este obligat să se asigure că pasagerii au cuplat centurile de siguranță; pct. 45 subpct. 1) lit. b) și d) conform căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând seama de dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră, neasigurându-se că pasagerul Bogdan Agapii a cuplat centura de siguranță, deplasându-se prin s. Visoca, r-ul Soroca, cu viteză excesivă, la o cotitură, nu a ținut cont de viteza automobilului condus, în rezultatul cărui și-a pierdut controlul asupra automobilului, acesta derapând la cotitură de pe carosabil, izbindu-se într-un gard metalic al unei fântâni, cauzând astfel din imprudență decesul lui Bogdan A., care se afla pe bancheta pasagerului din față.

Tot el, la data de 13 octombrie 2016, în jurul orei 17.40, aflându-se în s. Visoca, r-nul Soroca, după ce a încălcat regulile de securitatea a circulației rutiere, în rezultatul cărui fapt a decedat pasagerul automobilului condus de către acesta, Bogdan A., cu scopul de a evita răspunderea pentru faptele comise, încălcând prevederile pct. 12. 1) lit. a), b), c), f) și g) din Regulamentul Circulație Rutiere, potrivit cărora conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat: să oprească imediat vehiculul semnalizându-l în conformitate cu punctul 37 subpunctul 1) lit. a) sau subpunctul 2) din prezentul Regulament; să nu schimbe poziția vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier; să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, să asigure, pe cât de posibil, păstrarea urmelor, precum și ocolirea locului accidentului; să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție, a părăsit locul accidentului rutier, amplasat în s. Visoca, r-nul Soroca, fiind ulterior reținut de către colaboratorii IP Soroca la ora 21.10 a aceleiași zile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului Bîcu A. au fost calificate *de drept* în baza art. 264 alin. (4) Cod penal și anume – *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către o persoană care conduce mijlocul de transport și care a provocat decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate*, precum și în baza art. 266 Cod penal – *părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 alin. (3) și alin. (4) Cod penal*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care Bîcu A. să fie condamnat în baza:

- art. 264 alin. (4) Cod penal, la 6 ani 6 luni închisoare, cu executare în

penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani;

- art. 266 Cod penal, la 1 an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsă definitivă 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

De a încasa din contul lui Bîcu A. în beneficiul statului cheltuielile judiciare legate de determinarea alcoolului în sânge în sumă de 91 lei; examinarea medico-legală a persoanei – 23 lei; examinarea cadavrului – 469 lei; determinarea alcoolemiei – 182 lei; servicii igienice - 94 lei.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de fond a stabilit just circumstanțele cauzei și corect a calificat acțiunile inculpatului, însă neîntemeiat a stabilit pedeapsă mult prea blândă în coraport cu faptele comise de acesta și urmările acțiunilor sale, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, dispunând ca pedeapsa cu închisoare stabilită să nu fie executată;

- instanța de fond a respins și cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, fără a ține cont de prevederile art. 229 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală;

- faptele prejudiciabile imputate inculpatului, fac parte din infracțiunile în domeniul transportului, care la momentul actual prezintă un pericol social sporit în Republica Moldova, deoarece un număr major de vătămări corporale și decesuri se comit ca urmare a încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport. În această ordine de idei, stabilirea de către instanța de judecată a pedepsei privative de libertate, fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ar fi binevenită și echitabilă în coraport cu infracțiunea comisă, cât și cu opinia publică;

- stabilirea unei pedepse cu închisoare inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este indezirabilă, deoarece are ca efect formarea unei practici vicioase, de sine încredere în rândul persoanelor condamnate pentru așa gen de infracțiuni și face posibilă conducerea de către aceștia din nou a mijlocului de transport cu încălcarea prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, inclusiv în stare de ebrietate, cum a făcut-o Bîcu A., astfel expunând pericolului participanții la trafic. Respectiv, doar aplicarea unei pedepse reale cu închisoare și anume în limitele solicitate de acuzatorul de stat, are ca efect corectarea și reeducarea persoanelor ce au comis infracțiuni în domeniul transportului, soldate cu decesul persoanelor și va determina o transformare profundă a conștiinței lor individuale, și o modificare statornică, de durată a comportamentului acestora, în calitate de conducători a mijlocului de transport;

- comportamentul inculpatului în cadrul dezbaterilor judiciare când sincer s-a căit de cele comise, a conștientizat gravitatea faptei săvârșite, de faptul că succesorul părții vătămate careva pretenții către inculpat nu are, nu motivează prin sine

aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, deoarece nu reduce gradul și pericolul social al faptelor ultimului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a considerat, că prima instanță corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, ținând cont de gradul de pericol social al faptelor săvârșite, personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea. Astfel, instanța de fond la stabilirea pedepsei s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, precum și de cele stipulate la art. 61 Cod penal.

Instanța de apel a menționat, că prima instanță justificat a reținut faptul că, inculpatul a comis două infracțiuni, una din categoria celor grave și respectiv alta din cele ușoare, de persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, precum și lipsa circumstanțelor agravante în acțiunile inculpatului, corect concluzionând că în privința acestuia urmează a fi aplicată pedeapsa cu închisoare.

În opinia instanței de apel, prima instanță a dat deplină eficiență și prevederilor art. 90 Cod penal, ținând cont de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a conștientizat gravitatea faptelor săvârșite, succesorul părții vătămate nu are careva pretenții față de vinovat, stabilindu-i în cele din urmă o pedeapsă echitabilă faptelor infracționale comise ce corespunde normelor legale.

Prin urmare, instanța de apel nu a reținut argumentele procurorului, că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă, deoarece ținând cont de cele expuse supra, este de opinia că anume prin această modalitate de sancționare se va atinge scopul pedepsei, respectiv ultimul se poate corecta fără executarea reală a pedepsei închisorii și prin stabilirea acestei pedepse se va preveni și săvârșirea de noi infracțiuni.

Referitor la solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel a considerat că nu poate fi admisă, deoarece aceste cheltuieli au fost suportate pentru efectuarea expertizelor în vederea acumulării probelor necesare, ce demonstrează vinovăția și identifică persoana vinovată în comiterea unei infracțiuni. Respectiv, instanța de apel a notat că este obligația pozitivă a statului de a colecta în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului, în cazul dat pentru efectuarea expertizelor judiciare, învederând prevederile art. 227 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea parțială a acesteia, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului și încasarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea recursului invocă:

- atât prima instanță, cât și instanța de apel greșit și-au motivat soluțiile de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu au pătruns în

esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu executarea suspendată condiționat în privința inculpatului;

- în prezenta speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de apel, se constată că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, instanța nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate în ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia. Astfel, modalitatea de executare aleasă și quantumul pedepsei stabilite inculpatului, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările produse.

În drept, autorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpatul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat prin care solicită respingerea acestuia, ca fiind nefondat, deoarece atât prima instanță, cât și instanța de apel au ajuns la concluzii corecte la stabilirea pedepsei, ținând cont de faptul că a recunoscut vina pe deplin, s-a căit sincer de cele comise, a reparat prejudiciul complet, se caracterizează pozitiv la locul de trai și s-a încadrat în câmpul muncii, aducând aport familiei sale și societății.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, să caseze total sau parțial hotărârea atacată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din norma supra menționată rezultă că, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și de fond, inclusiv și să le caseze parțial, în cazul constatării comiterii erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Reieșind din dispoziția alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În recursul declarat, procurorul invocă de drept temeiul de casare stipulat la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul aplicării pedepselor individualizate contrar prevederilor legale.

Tot din conținutul recursului declarat, rezultă că autorul acestuia își exprimă dezacordul aplicării de către instanțele de fond a prevederilor art. 90 Cod penal,

adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilite inculpatului pentru infracțiunile săvârșite, adoptând soluții eronate în acest sens, fără a pătrunde suficient în esența problemei de fapt și de drept, fără a fi elucidate obiectiv toate circumstanțele cauzei la individualizarea pedepsei inculpatului.

Analizând hotărârile judecătorești atacate sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluțiile instanțelor de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei sunt neîntemeiate, la adoptarea cărora nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă că, prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, Colegiul menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește luând în considerație și de personalitatea infractorului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

În prezenta cauză supusă judecării, se atestă că inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, precum celei prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, cât și pentru comiterea unei infracțiuni ușoare cu intenție, stipulate la art. 266 Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă pentru concurs de infracțiuni, în corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal.

Din conținutul părții descriptive a sentinței, la capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpatului, prima instanță a menționat că a ținut cont de personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv și nu are antecedente penale, precum și de atitudinea acestuia față de cele săvârșite, stabilindu-i pedeapsă definitivă cu închisoare, pentru concursul de infracțiuni comise, prin cumul total, pe termen de 5 ani, reieșind din termenul de pedeapsă stabilit pentru infracțiunea săvârșită și prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal – 4 ani închisoare și pentru infracțiunea prevăzută de art. 266 Cod penal – 1 an închisoare, adică termene minim și respectiv mai aproape de limita minimă, prevăzute de sancțiunile normelor penale imputate.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea termenului pedepsei cu închisoare, instanțele de judecată urmează să continue operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează a fi pusă în executare ori sub condiția personalității acestuia de a se corecta și resocializa se poate de concluzionat, că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe o perioadă de probațiune.

În speța dată, prima instanță, luând în considerație că inculpatul s-a căit sincer de cele săvârșite, a conștientizat gravitatea faptei comise, lipsa a careva pretenții din partea succesoriului părții vătămate, precum și a comportamentului inculpatului, a conchis că e necesar de a-i stabili pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, concluzii susținute și de către instanța de apel.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanțelor de fond, Colegiul penal lărgit consideră, că instanțele ierarhic inferioare, la adoptarea soluțiilor în partea stabilirii pedepsei inculpatului, nu au ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei și incorect au conchis de a aplica prevederile art. 90 Cod penal în privința vinovatului.

Așadar, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul remarcă că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a

suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

În viziunea Colegiului lărgit, prima instanță și cea de apel insuficient au abordat condițiile ce vizează natura infracțiunii și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

În susținerea raționamentelor sale, instanța de recurs notează, că potrivit lucrărilor dosarului, inculpatul, deși a săvârșit o infracțiune din imprudență, adică cea prevăzută la art. 264 alin. (4) Cod penal, această faptă prejudiciabilă a fost comisă în variantele agravate și anume în stare de ebrietate, și care a provocat decesul unei persoane, care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, este o infracțiune gravă, atentând la relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, care pe cale de consecință subsidiar a afectat și relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei, în urma cărora a survenit decesul pasagerului autovehiculului pe care îl conducea. Mai mult ca atât, în urma accidentului comis, în loc să verifice starea pasagerilor din automobilul condus de inculpat și să le acorde ajutor la necesitate, acesta din urmă a părăsit locul accidentului rutier, până la venirea poliției și ambulanței, săvârșind astfel și o infracțiune cu intenție, prevăzută de art. 266 Cod penal. Prin urmare, Colegiul reține, că instanțele de fond nu au învederat în măsură deplină modalitatea comiterii faptelor prejudiciabile și consecințele produse, de către inculpat, ce s-au soldat cu decesul unei persoane și nu au ținut cont de acțiunile făptuitorului după săvârșirea infracțiunii, adică acesta a părăsit locul accidentului rutier, unde au avut de suferit pasagerii automobilului condus de acesta, care îi erau persoane cunoscute, manifestând astfel indiferență și neglijență, față de sănătatea acestora.

În opinia Colegiului, deși la caz au fost reținute circumstanțele atenuante recunoașterea vinei, căința sinceră, recuperarea prejudiciului succesului părții vătămate, precum și caracteristica pozitivă a inculpatului, circumstanțe ce au stat și la baza stabilirii pedepsei minimale sub formă de închisoare, prevăzută de legea penală, totuși aceste circumstanțe nu sunt incomensurabile, în raport cu urmările prejudiciabile survenite, adică decesul persoanei și modul în care inculpatul a acționat după comiterea accidentului rutier, respectiv aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, nu este proporțională cu faptele prejudiciabile săvârșite.

Un alt aspect, în opinia instanței de recurs, care nu a fost abordat suficient de către instanțele de fond la individualizarea executării pedepsei este și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

Sub acest aspect, Colegiul penal menționează, că normele penale imputate inculpatului, sunt instituite de legislator pentru a fi apărute relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier și sănătatea persoanelor, în contextul în care la moment un număr mare de încălcări a regulilor de securitate a circulației rutiere sau de

exploatare a mijloacelor de transport, de către conducătorii autovehiculelor în Republica Moldova duc în cote majore la vătămări corporale și decesuri. Deci, în situația în care în urma săvârșirii infracțiunii de încălcarea a regulilor de securitate a circulației rutiere de către inculpat, care era în stare de ebrietate, cu provocarea decesului unei persoane și ulterioara părăsire a locului accidentului rutier, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în prezenta speță, nu va avea un impact scontat asupra atingerii scopului pedepsei penale, prevăzute la art. 61 alin. (2) Cod penal și anume restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recursului declarat de procuror și constată că concluzia instanțelor de fond, precum că scopul legii penale poate fi atins și fără executarea pedepsei reale cu închisoare, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, ca fiind eronată și neîntemeiată și din aceste considerente o va exclude. Totodată, nu se va considera faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului, deoarece ca agravare a situației condamnatului se subînțelege situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsa prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuă; situații de învinuire care esențial, după circumstanțe reale, diferă de cea de la început sau orice altă modificare a învinuirii, ce afectează dreptul inculpatului la apărare.

În altă ordine de idei, Colegiul lărgit consideră nefondată cerința procurorului de a încasa din contul inculpatului cheltuielile de judecată, ce țin de determinarea alcoolului în sânge în sumă de 91 lei, examinarea medico-legală a persoanei – 23 lei, examinarea cadavrului - 469 lei, determinarea alcoolemiei – 182 lei, servicii igienice - 94 lei.

În susținerea celor menționate supra, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Însă, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizelor în prezenta cauză sau efectuarea altor acțiuni procesuale, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpat a sumelor de bani menționate mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis în partea excluderii aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, cu casarea parțială a hotărârilor primei instanțe și celei de apel, în această parte.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, casează parțial sentința Judecătorei Soroca din 04 august 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui Bîcu Aurel Xxxxx, în partea aplicării pedepsei, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, conform căreia exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Bîcu Aurel Xxxxx, se consideră condamnat:

- în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani;

- în baza art. 266 Cod penal, la 1 (unu) an închisoare;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i se stabilește pedeapsă definitivă – 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

Termenul executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Bîcu Aurel Xxxxx, de calculat din momentul reținerii, cu includerea în acest termen a perioadei aflării acestuia în arestare preventivă de la data de 13 octombrie 2016 până la 22 noiembrie 2016.

Celelalte dispoziții ale hotărârilor judecătorești contestate, ce nu vin în contradicție cu prezenta decizie se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 24 aprilie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion